

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120205146
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4120205146.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Lenky Halmešovej, spore žalobcu: B. O., narodený XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/X, zastúpený advokátom: JUDr. Peter Harakály, so sídlom Mlynská 28, Košice, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičová 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený advokátkou: JUDr. Danuša Tichá, so sídlom M. Benku 6, Bratislava, o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu bolestného, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 10C/43/2020-78 zo dňa 10. septembra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku (I.) a zamietajúcom výroku (II.) m e n í takto :

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1215,60 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.03.2020 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku žalobu zamietá.

Odvolací súd vo výroku o trovách konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 607,80 eura s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 607,80 eur od 17.3.2020 zo sumy 607,80 eura do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň určil, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20%. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 415, § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 442 ods. 1, 3, § 441, § 444 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, § 4 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády SR č. 554/2006 Z. z. o povinnom používaní bezpečnostných pásov a detských zadržiacich zariadení vo vozidlách určitých kategórií, § 4 ods. 1, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § § ods. 1, § 5 ods. 1, 2,4, § 8 ods. 4, § 9 ods. 1 zákona č. 4347/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 1 Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. 133/2019, § 441, § 563, § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 255 ods. 2, § 262ods. 1 CSP, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

2. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na obsah žaloby, ktorou sa žalobca domáhal aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 1519,50 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 17.3.2020 do zaplataenia. Súd prvej inštancie mal po vykonanom dokazovaní za nesporné, že žalovaná bola prevádzkovateľom (správne : u žalovanej malo osobné motorové vozidlo uzatvorené zákonné zmluvné poistenie) osobného motorového vozidla, ktoré viedol vodič W. X. dňa XX.X.XXXX tak, že v katastri obce J. porušil viaceré ustanovenia zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v dôsledku čoho dostal šmyk,

pri ktorom vozidlom narazil tak, že žalobca utrpel zranenia, ktoré si vyžadujú doživotné liečenie. Vodič sa uvedeným konaním dopustil prečinu ublíženia na zdraví, za ktorý bol právoplatne odsúdený. V konaní nebolo sporné, že žalobca v súvislosti s touto dopravnou nehodou utrpel skrátenie achillovej šľachy, musel byť preto dňa 9.5.2019 operovaný a ani to, že za toto poškodenie jeho zdravia mu patrí podľa § 444 Občianskeho zákonníka bolestné ohodnotené podľa uvedených ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z. na 150 bodov a keďže hodnota jedného bodu určená pre rok 2019 opatrením Ministerstva zdravotníctva SR bola 20,26 eura a vznikol mu nárok na bolestné vo výške 3039 eura. V konaní nebolo sporné, že za túto škodu zodpovedná žalovaná podľa § 4 ods. 1 a § 15 zákona č. 381/2001 Z.z., napokon žalobcovi pred podaním žaloby aj zaplatila časť tohto nároku vo výške 1519,50 eura s odôvodnením, že škoda bola spôsobená aj zavinením žalobcu ako poškodeného, pretože nebol pripútaný bezpečnostným pásom a preto má žalobca podľa § 441 Občianskeho zákonníka znášať škodu v pomere 50 %. Žalobca svoje spoluzavinenie neakceptoval a preto žalobou požadoval od žalovanej zaplatať zvyšnej časti bolestného vo výške 1519,50 eura a pre prípad, že by jeho spolu zavinenie bolo preukázané tvrdil, že neexistuje príčinná súvislosť medzi jeho zavinením a vznikom škody.

3. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním a to odborným vyjadrením Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. č. 347/2019 a zápisnicou o výsluchu znalca MUDr. Norberta Moravského PhD zo dňa 29.6.2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/89/2018, za preukázané, že žalobca porušením svojej povinnosti a zanedbaním prevenčnej povinnosti zavinil poškodenie svojho zdravia a teda aj existenciu príčinnej súvislosti medzi jeho nekonaním a vznikom škody. Konštatoval, že uvedeným dokazovaním bolo preukázané, že použitie bezpečnostných pásov mohlo veľmi pravdepodobne tlmieť, dokonca úplne eliminovať náraz, ktorý bol hlavnou príčinou poškodenia zdravia žalobcu. Hoci znalec túto skutočnosť nevedel skonštatovať úplne jednoznačne, pretože to ani nie je možné, súd prvej inštancie dospel k záveru, že práve použitie bezpečnostných pásov mohlo náraz významne stlmiť, čím zároveň značne eliminovať poškodenia, ktoré žalobca konečnom dôsledku utrpel. Súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom k následku porušenia, a to že použitím bezpečnostných pásov by sa náraz veľmi pravdepodobne tlmil, resp. úplne eliminoval t.j. škoda na jeho zdraví mohla byť menšia, resp. žiadna, považoval mieru jeho zodpovednosti vo výške 30 % za odôvodnenú. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť predchádzať vzniku škodám aj tým, že vedel, že vodič nemá vodičské oprávnenie účinne a napriek tomu jazdu s ním absolvoval uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca nevedel o tom, že vodič W. nemá vodičské oprávnenie a žalovaná žiadne iné dôkazy na preukázanie tejto svojej obrany nepredložila a ani neoznačila, nebolo preukázané, že by porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka takýmto konaním a preto táto obrana žalovanej nebola podľa názoru súdu prvej inštancie dôvodná.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v časti o zaplataenie 607,80 eura t.j. 20 % z 3039 eur a vo zvyšnej časti nedôvodná. Vychádzal z toho, že žalovaná z nároku na zaplataenie bolestného vo výške 3039,- eur zaplatila žalobcovi pred začatím konania 1519,50 eura a pretože z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že miera zodpovednosti žalobcu na škode je primeraná vo výške 30 % uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 607,80 eura. Zároveň priznal žalobcovi úroky z omeškania až od 17.3.2020 vo 5 % zo sumy 607,80 eura do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. O trovách rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 60 % (911,70 eur z 1519,50 eur) a žalobca v rozsahu 40 % (607,80 eur z 1519,50 eur), žalovaná má preto podľa § 255 ods. 2 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 %. Pretože strany sporu v konaní netvrdili a ani súd nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovanej nemal tento nárok priznať podľa § 257 CSP rozhodol, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 %.

6. Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu za bolesť v sume 911,70 eura s 5% úrokom z omeškania ročne od 17.03.2020 do zaplataenia s tým, že žalobca voči žalovanej právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h). Uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil otázku príčinnej súvislosti medzi prípadným porušením právnych povinností žalobcu a následným vznikom škody. Zdôraznil, že otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale ide o skutkovú otázku. Mal za to, že v prípade žalobcu takáto príčinná súvislosť bezpečne preukázaná v konaní jednoznačne nebola. V konaní nebol zisťovaný presný nehodový dej dopravnej nehody. Zdôraznil, že bezpečne preukázanie príčinnej súvislosti vyplýva

ani z odborného vyjadrenia č. 347/2019 spoločnosti forensic.sk, ako ani z výsluchu zástupcu tejto znaleckej organizácie MUDr. Norberta Moravského, PhD s tým, na pojednávaní dňa 29.06.2020 uviedol, že nevie exaktne potvrdiť skutočnosť, že by v prípade zapnutého bezpečnostného pásu u žalobcu nedošlo k poškodeniu zdravia resp. poškodenie zdravia by bolo menšie. Ďalej uviedol, že tvrdenie o spoluzavinení škody zo strany žalobcu v dôsledku nezapnutia bezpečnostného pásu bolo tvrdením žalovanej a preto v zmysle článku 8 CSP na ňom ležalo dôkazné bremeno na preukázanie tohto tvrdenia. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil právnu otázku rozsahu miery spoluzavinenia škody zo strany žalobcu. Poukázal na to, že nie je sporné, že žalobca nemal v čase dopravnej nehody zapnutý bezpečnostný pás, ktorý si nevedel zapnúť, pretože sa zasekával. Toto v konaní tvrdil samotný žalobca a táto skutočnosť nebola zo strany žalovanej popretá. Na základe uvedeného bolo preto podľa žalobcu otáznave, či sa za týchto okolností vôbec dopustil porušenia právnej povinnosti. Okrem toho mal za to, že je potrebné prihliadať na hlavnú a prvotnú príčinu vzniku dopravnej nehody. Touto prvotnou a hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody a následného vzniku škody žalobcu bolo porušenie právnej povinnosti zo strany vodiča s tým, že práve toto porušenie právnych povinností iniciovalo vznik celého nehodového deja. Ak by nedošlo ku vzniku tejto príčiny, žalobcovi by škoda na zdraví nevznikla bez ohľadu na to či mal zapnutý bezpečnostný pás. Konanie žalobcu nepodnietilo vznik nehodového deja a následného vzniku škody. V závere žalobca uviedol, že v danom prípade nie je možné uvažovať o miere spoluzavinenia žalobcu v rozsahu 30% s tým, že rozsah miery spoluzavinenia by bol daný maximálne na úrovni 10%.

7. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote aj žalovaná, ktorá navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Poukázala na to, že súd prvej inštancie uznal argumentáciu žalovanej, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť a teda bola preukázaná a i príčinná súvislosť medzi nepripútaním žalobcu a vznikom škody na jeho zdraví. Žalovaná nevyplatila poistné plnenie v plnej výške z dôvodu spoluzavinenia žalobcu nielen z toho titulu, že žalobca nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi ale aj z toho dôvodu, že žalobca si sadol do vozidla, ktoré viedol škodca, v ktorý v tom čase nebol držiteľom vodičského oprávnenia, o čom musel byť žalobca informovaný, nakoľko so škodcom mali blízky vzťah a dennodenne sa stretávali. Nestotožnila sa s tvrdením súdu prvej inštancie, že žiadne dôkazy na preukázanie svojej obrany neuviedla, keďže konajúci súd upozornila, že v konaní 25C/5/2019 potvrdil otec škodcu, že žalobca musel vedieť o tom, že jeho syn ešte nemá vodičský preukaz. Podľa názoru žalovanej je zrejmé, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť nielen z toho dôvodu, že sa nepripútal bezpečnostným pásmom, ale navyše dobrovoľne nestúpil ako spolujazdec k osobe, ktorá nebola držiteľom vodičského oprávnenia, čo žalobca vedel. Vzhľadom k tomu, že došlo zo strany žalobcu k porušeniu dvoch podstatných povinností, ktoré viedli k poškodeniu jeho zdravia, žalovaná zohľadnila mieru, akou poškodený zodpovedá za vzniknutú škodu na jeho zdraví tak, že mu vyplatila poistné plnenie do výšky 50%. Žalovaná nesúhlasí s tým, že súd prvej inštancie voľnou úvahou dospel k názoru, že miera zavinenia žalobcu na spôsobení škody na jeho zdraví je 30%. Žalovaná tiež vyjadrila svoj nesúhlas s tým, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania. Mala za to, že vzhľadom k tomu, splnila všetky povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., nemá žalobca nárok na úrok z omeškania.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej vo vzťahu k skutočnosti, že vodič vozidla nemal v čase dopravnej nehody vodičský preukaz uviedol, že bola v konaní predložená výpoveď žalobcu. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že mal vedomosť o tom, že vodič vozidla navštevoval autoškolu s tým, že keď W. X. otec kúpil motorové vozidlo mal za to, že už v tom čase je držiteľom vodičského oprávnenia. Až neskôr sa dozvedel, že vodič nespravil skúšky na získanie vodičského oprávnenia. Zdôraznil, že tieto okolnosti vylučujú akékoľvek zohľadnenie spoluzavinenia žalobcu z tohto dôvodu. Mal za to, že dôkazné bremeno na preukázanie určitej skutočnosti podstatnej pre spoluzavinenia žalobcu na vzniku jeho škody na zdraví ležalo na žalovanej. Žalovaná toto dôkazné bremeno v konaní neuniesla. Ďalej poukázal na to, že nárok na úrok z omeškania poškodeného z náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, voči poisťovateľovi zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je potrebné posudzovať komplexne s prihliadnutím na to, aké právne povinnosti má poisťovateľ voči poškodenému a kedy sa s plnením uvedených povinností do omeškania. Pritom je potrebné mať na zreteli, že každému právu jedného subjektu zväčša zodpovedá právna povinnosť iného subjektu.

9. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že pokiaľ žalobca tvrdí, že žalovaná mala v konaní preukázať spoluzavinenie žalobcu v dôsledku nezapnutia bezpečnostného pásu, čo aj žalovaná v konaní preukázala, mal teda aj žalobca preukázať, že aj keby mal pás zapnutý stali by sa tie isté zranenia, a teda zapnutie bezpečnostného pásu by nezabránilo škode na zdraví v takom rozsahu, aká mu vznikla. Žalobca si neprípúšťa porušenie právnej povinnosti, aj keď použitie bezpečnostného pásu patrí medzi základné bezpečnostné opatrenia. Pokiaľ ide o skutočnosť, že žalobca súhlasí s tým, že mu súd prvej inštancie priznal nárok na úrok z omeškania, čo žalovaná vo svojom odvolaní napadla, je potrebné uviesť, že samotné označenie zák. č. 381/2011 Z. z. ZoPZP, jasne definuje, že účelom zákona je zakotviť podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou MV, pričom poisteným je ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti a poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou MV. Primárnu zodpovednosť / povinnosť na náhradu škody teda jasne a explicitne nesie ten, kto spôsobil škodu prevádzkou motorového vozidla, až následne poisťovateľ. Nie každá zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla totiž automaticky vyvoláva povinnosť jej krytia z poistenia.

10. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

11. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca domáha zaplatenia sumy 1519,50 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne od 17.3.2020 do zaplatenia náhrady škody na zdraví, ktorú žalobca utrpel pri dopravnej nehode. Voči rozsudku súdu prvej inštancie do vyhovujúceho výroku (I.) podala odvolanie žalovaná a do zamietajúceho výroku (II.) podal odvolanie žalobca, preto predmetom odvolacieho konania bol celý napadnutý rozsudok.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo pri dopravnej nehode dňa 14. 06. 2017 na účelovej komunikácii v smere od obce J. a X. T., pri ktorej ako spolujazdec v motorovom vozidle zn. J. W., EČ: I utrpel ťažké ublíženie na zdraví. Vodič motorového vozidla W. X. viedol motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky, následkom čoho pri vyhýbaní sa nerovnosti dostal šmyk, narazil do motocykla zn. K. a následne do svahu a s vozidlom sa prevrátil na strechu. V dôsledku dopravnej nehody žalobca utrpel zlomeninu tela hrudníkového stavca Th 11 a 12 a pomliaždenia miechy s jej úplným poškodením ako aj ďalšie zranenia. Dňa 9. mája 2019 podstúpil žalobca operáciu achillovej šľachy a podľa znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Drahomírom Galbavým PhD zo dňa 24.10.2019 bolo bolestné ohodnotené podľa ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z. na 150 bodov, pričom hodnota jedného bodu určená pre rok 2019 opatrením Ministerstva zdravotníctva SR bola 20,26 eura. Predmetom tohto konania je teda nárok na náhradu škody - bolestné v súvislosti s touto operáciou. Z hľadiska skutkových zistení je treba uviesť, že žalovaná rešpektovala takto ohodnotené bolestné a žalobcovi z bolestného vyčísleného na sumu 3.039 eura vyplatila 50 % t.j. sumu 1519,50 eura, preto predmetom tohto konania bola iba zvyšná časť bolestného v rozsahu 50% t.j. suma 1519,50 eura s príslušenstvom. Žalovaná sa v konaní bránila tým, že žalobca nesie spoluzodpovednosť za vznik škody v rozsahu 50%, pretože porušil svoju prevenčnú povinnosť a pri jazde nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi, navyše tvrdila, že žalobca mal mať vedomosť o tom, že vodič motorového vozidla nemal vodičské oprávnenie a napriek tomu si sadol do motorového vozidla ako spolujazdec.

13. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

14. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

15. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

16. Podľa § 444 OZ pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

17. S ohľadom na obsah podaného odvolania strán sporu odvolací súd uvádza, že odvolacím dôvodom bol súdom prvej inštancie neprávne určený rozsah spoluzodpovednosti žalobcu na vzniku škody, keď žalovaná trvala na spoluúčasti žalobcu v rozsahu 50 % a žalobca odmietol svoju spoluzodpovednosť

na vzniku škody. Podľa názoru odvolacieho súdu s ohľadom na konkrétne okolnosti vzniku škody v súdnej veci súd prvej inštancie nesprávne určil rozsah spoluzodpovednosti poškodeného žalobcu na vzniku škody v rozsahu 30% za porušenie povinnosti pripútať sa bezpečnostným pásom pri jazde motorovým vozidlom. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že súd prvej inštancie prijal správny záver, že na vzniknutej škode sa musí podieľať aj žalobca, ktorý porušili svoje zákonné povinnosti byť pri jazde motorovým vozidlom pripútaný. Čo sa týka rozsahu spoluzodpovednosti žalobcu bolo rozhodujúce zistenie, ktoré okolnosti mali priamy zásadný a podstatný vplyv na vznik škody a v akom rozsahu sa každý zo zúčastnených pravdepodobne podieľal na vzniku škody. Súd prvej inštancie prijal správny právny záver, že rozhodujúcou skutočnosťou pri vzniku škody bolo porušenie dôležitej povinnosti vodiča motorového vozidla uloženej mu zákonom, dôsledkom ktorého došlo k dopravnej nehode, ktoré porušenie malo priamy a podstatný vplyv na vznik škody. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nesprávne posúdil mieru spoluzodpovednosti žalobcu na vzniku škody v rozsahu 30 % pretože z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že vznik škody podstatným a zásadným spôsobom zavinil vodič motorového vozidla, ktorý z nebanlivosti porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, navyše škodu spôsobil riskantnou jazdou, keď neprispôbil rýchlosť motorového vozidla svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a pri vyháňaní sa nerovnosti na ceste dostal šmyk a narazil do motocykla a následne do svahu a s vozidlom sa prevrátil cez strechu. Navyše vodič motorového vozidla jazdil bez príslušného vodičského oprávnenia. Uvedený rozsah a závažnosť porušenia povinností vodiča motorového vozidla umožňuje prijať záver, že vodič motorového vozidla zodpovedá za vznik škody na zdraví spolujazdca v rozsahu 90 %, pretože vodič motorového vozidla porušil spôsobom jazdy nielen dôležité povinnosti vodiča pri riadení motorového vozidla ale motorové vozidlo riadil bez príslušného vodičského oprávnenia. Charakter a rozsah porušenia jeho povinností je neporovnateľne závažnejší ako porušenie povinností žalobcu byť pri jazde pripútaný bezpečnostným pásom.

18. Na základe týchto okolností je možné prijať záver, že vznik škody zavinil vodič motorového vozidla rozhodujúcou mierou, preto sa musí podstatným spôsobom podieľať na úhrade tejto škody. Naopak žalobca tým, že sa vo vozidle neprípútať bezpečnostným pásom porušil svoje povinnosti opomenutím zákonnej povinnosti menej závažným spôsobom a miera jeho podielu na vzniku škody zodpovedá 10%. Z obsahu vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca pri dopravnej nehode nebol pripútaný bezpečnostným pásom, pričom v dôsledku dopravnej nehody utrpel veľmi vážne zranenia s doživotným liečením a so závažným obmedzením v obvyklom spôsobe života. V konaní nebolo nad všetky pochybnosti preukázané, že v prípade použitia bezpečnostných pásov, by žalobca neutrpel takéto závažné poranenia. Súd prvej inštancie takýto záver nemal preukázaný ani po oboznámení sa zo zápisnicou s pojednávaním zo dňa 29.06.2020 v konaní 19C/89/2018, v ktorom bol vypočutý znalec a v tomto smere žalovaná ďalšie návrhy na dokazovanie nenavrhol. Rovnako tak v konaní pred súdom prvej inštancie nebol zo strany žalovanej navrhnutý žiadny dôkaz preukazujúci jej tvrdenia o žalobcovej vedomosti o tom, že vodič motorového vozidla nemal vodičské oprávnenie. Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 10. septembra 2020 (č.l. 74 spisu) vyplýva, že žalovaná ani jej právna zástupkyňa sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' právna zástupkyňa žalovanej ospravedlnila (č.l. 63 spisu) a navrhla vec prejednať v neprítomnosti žalovanej. Zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 7. marca 2019 v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/5/2019 z výpovede žalobcu vyplýva, že tento nemal vedomosť o tom, že vodič motorového vozidla nemal vodičské oprávnenie, pričom s touto výpoveďou žalobcu sa súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 10. septembra 2020 (č.l. 74 spisu) oboznámil. Žalovaná, ktorá nebola na tomto pojednávaní prítomná pred skončením dokazovania nenavrhol v tomto smere vykonať žiadne dôkazy, preto odvolací súd na tento odvolací dôvod žalovanej neprihliadal. Navyše odvolací súd zdôrazňuje, že zo žiadnej skutočnosti nemožno vysloviť jednoznačný záver o vedomosti žalobcu o tom, že vodič motorového vozidla oprávnenie nemal. Tieto skutkové tvrdenia žalobca od počiatku popieral a tvrdil, že vedel o tom, že si škodca robil vodičské oprávnenie, avšak nemal vedomosť o tom, že by skúšky neurobil. V tomto smere dôkazná povinnosť zaťažoval žalovanú, ktorá dôkazné bremeno neunesla. Na základe všetkých týchto okolností je preto možné usudzovať, že miera zavinenia žalobcu na vzniku škody je podstatne nižšia ako je miera zodpovednosti vodiča motorového vozidla. Odvolací súd preto ustálil mieru spoluzodpovednosti žalobcu na vzniku škody v rozsahu 10 %.

19. Odvolací súd s ohľadom na svoj záver v tom, že spoluzodpovednosť žalobcu je v rozsahu 10%, vyčíslil výšku škody, ktorú má žalovaná žalobcovi zaplatiť na sumu 1.215,60 eura. Celková výška škody na zdraví - bolestné predstavovala sumu 3039 eura, pričom 10% predstavuje sumu 303,90 eura. Rozdiel týchto súm predstavuje sumu 2735,10 eura (3039-303,90), ktorú bola žalovaná povinná

žalobcovi zaplatiť. Odvolací súd zohľadnil, že žalovaná žalobcovi už uhradila sumu 1519,50 eura, preto jej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1215,60 eura (2735,1-1519,50) spolu s 5% úrokom z omeškania ročne od 17.03.2020 do zaplatenia.

20. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že na vzniku škody nenesie spoluzodpovednosť. Tvrdil, že nie je v danej veci splnený zákonný predpoklad vzniku škody a to existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vzniku škody. V tomto smere odvolací súd uvádza, že záver súdu o tom, že žalobca nebol pri jazde v motorovom vozidle pripútaný je správny a vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania. Z priebehu nehodového deja, zo správy dopravnej polície (relácie) podanej v súvislosti s dopravnou nehodou ako aj z výpovede žalobcu je možné vyvodiť spoľahlivý záver, že žalobca pri dopravnej nehode pripútaný nebol. Správny je teda záver súdu prvej inštancie v tom, že žalobca tým, že sa nepripútal porušil svoje povinnosti, pretože porušil zákonnú povinnosť ustanovenú § 8 ods. 1 pís. a/ zákona č. 8/2009 Z. z., podľa ktorého je osoba sediacia na sedadla povinne vybavenom bezpečnostným pásom, povinná toto zariadenie použiť a zároveň žalobca porušil generálnu prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ. S ohľadom na mieru zavinenia vodiča motorového vozidla musí niesť v stanovenom rozsahu 10% spoluzodpovednosť za vznik škody aj žalobca, aj keď v podstatne nižšej miere. Tu je treba uviesť, že povinnosť osoby sediacej vo vozidle pripútať sa bezpečnostným pásom je zákonnou povinnosťou, ktorej cieľom je v prípade dopravnej nehody chrániť život a zdravie osôb vo vozidle. Pokiaľ žalobca túto povinnosť porušil a došlo k dopravnej hode a škode na zdraví, nie je možné iba na základe teoretických úvah spochybňovať ochranný význam bezpečnostného pásu a zákonom uloženú povinnosť byť pripútaný. V konaní nebolo preukázané, že zranenia žalobcu by boli rovnako vážne aj v prípade, že by bol pripútaný bezpečnostným pásom. Je preto správny záver v tom, že k vzniku škody na zdraví prispelo aj porušenie povinností zo strany žalobcu, ktorý sa ako prepravovaná osoba v motorovom vozidle nepripútal a pri dopravnej nehode došlo k vážnej ujme na jeho zdraví.

21. Napokon odvolací súd uvádza, že pri rozhodovaní o miere spoluzavinenia v rozsahu 10 % odvolací súd vychádzal aj z iných obdobných rozhodnutí Krajského súdu v Nitre, a to vo veci vedenej pod sp. zn. 7Co/509/2016, kde za nepripútanie bezpečnostným pásom bola určená miera spoluzodpovednosti v rozsahu 10% vo veci vedenej pod sp. zn. 7Co/90/2020, kde taktiež miera spoluzodpovednosti žalobcu, ktorý utrpel vážnu ujmu na zdraví, na vzniku škody bola určená v rozsahu 10 % za nepripútanie sa bezpečnostnými pásmi, ako aj vo veci vedenej pod sp. zn. 9Co/98/2020 a tiež v konaní vedenom medzi totožnými stranami sporu vedenom pod sp. zn. 6Co/25/2021.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1215,60 eura s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 17.03.2020 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Odvolací súd vo vzťahu k priznaným úrokom z omeškania uvádza, že priznal žalobcovi úrok z omeškania z priznanej sumy 1215,40 eura vo výške 5% ročne od 17.03.2020 do zaplatenia, pretože k prvému dňu omeškania bola základná sadzba ECB vo výške 5 percentuálnych bodov. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 214/2020-29, ktorý konštatoval, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/212/2017 z 26. 02. 2019 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď konštatoval, že najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sa zamerl gramatickým výkladom na slovné znenie obsiahnuté v § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktoré za alternatívou vyjadrenou slovným spojením alebo stanovuje, že poisťovňa je povinná plniť po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. K tomuto rozhodnutiu však chýba použitie iných výkladových metód, ako strohé zameranie sa na jedno slovné spojenie v § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení. V danom prípade bola poisťovňa poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že úrok z omeškania nemá nárok na obdobie 3 mesiacov na šetrenie poisťovnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadnej náhrady skutočne došlo a uložil najvyššiemu súdu vec právne posúdiť aj v týchto súvislostiach. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že pokiaľ poisťovateľ nespĺní svoju peňažnú povinnosť voči

poškodenému a neposkytne mu plnenie náhrady škody riadne a včas, dostáva sa v zmysle § 517 ods. 2 OZ do omeškania, keďže právna povinnosť poskytnúť peňažné plnenie poškodenému zodpovedajúce náhrade škody nie je totožná s právnou povinnosťou poisťovateľa skončiť prešetrovania poistnej udalosti a zasiať poškodenému oznámenie o plnení, resp. o dôvodoch neplnenia, nakoľko ide o dve odlišné právne povinnosti poisťovateľa, ktoré síce spolu súvisia, ale sú to relatívne dve samostatné právne povinnosti. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že žalobca si uplatnil svoj nárok v žalovanej poisťovni dňom 18. 11. 2019, žalovaná sa vyjadrila k likvidácii škodovej udalosti prípisom zo dňa 16. 03. 2020, kde uviedla, že jeho nárok uznáva v rozsahu 1519,50 euro. Od 18.11.2019 začala žalovanej plynúť lehota 3 mesiacov na likvidovanie škodnej udalosti, ktorá uplynula dňa 18. 02. 2020 a po uplynutí 15 dní na plnenie, t. j. od 05. 03. 2020 vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania. Keďže žalobca požadoval priznať úrok z omeškania až do 17.03. 2020 odvolací súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od tohto dňa.

24. Odvolací súd vo výroku o trovách konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaná namietala, že žalobca svoje nároky na náhradu škody, ktorá mu vznikla pri dopravnej nehode uplatnil vo viacerých súdnych konaniach, ktoré súd vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 19C/89/2018, 25C/5/2019, 6C/88/2019, 10C/43/2020, 8C24/2020, pričom súd napriek jej návrhu nespojil veci na spoločné konanie, čím došlo k neúčelne vynaloženým nákladom na trovy právneho zastúpenia v každom z uvedených konaní. Takýto postup právneho zástupcu žalobcu označil aj za neetický vo vzťahu k žalobcovi. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude zaoberať námietkami žalovanej, ktoré v tomto smere uviedla. Opätovne posúdi nárok žalobcu na náhradu škody a vo veci rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj riadne odôvodní tak, aby bolo z neho zrejmé akými závermi a myšlienkovými postupmi sa riadil.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).